

naš somišljenik naj postane vnet agitator za našo stvar. Vodstvo stranke daje za volilne predpriprave sledeča navodila:

1. V vsaki občini oziroma župniji osnujete nemudoma volilni odbor. Delo volilnega odbora prevzame lahko krajevna organizacija Kmetске zveze.

2. Volilni odbor naj sestavi natančen seznam vseh naših in nasprotnih volivcev.

3. V prvih dneh oktobra bodo občinski uradi razglasili, da so volilni imeniki v občinski pisarni vsakomur na vpogled. Naši zaupniki naj volilni imenik takoj prepišejo, na to natančno pregledajo, izpuščene naše somišljenike izreklamirajo, neopravičeno vpisane nasprotnike izreklamirajo.

4. Volilni zakon glede reklamacij se glasi: Paragraf 25. Popravek abecednega volilnega imenika se zahteva neposredno pisмено ali ustno pri občinskem uradu ali prvostopnem sodišču, toda tu samo pisмено. Prvostopno sodišče mora zahtevo popravka v 24 urah poslati občinskemu uradu na postopanje. Ustno zahtevo mora občinski urad dati na zapisnik. Zahtevi popravka se morajo priložiti dokazila.

5. Vse tiste, ki so se izdajali za Nemce ali Madžare in imajo pravico, da se izjavijo za nemško-avstrijsko ali madžarsko državo, izreklamirajte. Izreklamirajte toraj vse tiste naše nasprotnike, ki so se pri ljudskem štetju 1910 vpisali za nemški občevalni jezik, to je za Nemce. Zupani, oziroma naši zaupniki naj zahtevajo podatke o ljudskem štetju 1910. Na vsak način pa se v reklamacijah sklicujte, da se je dotična oseba izjavila za Nemca. Dalje izreklamirajte vse nasprotnike, ki so obsojeni radi hudodelstva ali zaradi pregreške ali prestopka, storjenega iz koozistoljubja (tatvina, poneverba, goljufija, oduševstvo), one, ki so v konkurzu, pod skrbstvom (glej paragraf 11 volilnega reda). Dokazilne listine za reklamacije dobite pri župnih in občinskih uradih, sodnih, okrajnih glavarstvih in v uradnem listu.

Zavedajte se, da bodo nasprotniki skušali celo po krivici izreklamirati mnogo naših somišljenikov.

6. Vzorce za reklamacije priobčujemo na drugem mestu.

7. V vseh zadevah, ki se tičejo volilnega reda, imenika, tolmačenja volilnega imenika, se obračajte na tajništvo SLS v Mariboru, Cirilova tiskarna, ki je ustanovilo poseben oddelk za tozadevna vprašanja.

8. Po vseh vaseh, trgih in mestih začnite takoj z zaupnimi sestanki. Pripravite vse potrebno za velike volilne shode, ki bodo v vašem kraju. Pozivljamo vas, da večje javne shode dobro pripravite in organizirate.

9. Izkušnja je pokazala, da nasprotniki v vsakem volilnem gibanju razširjajo o naših kandidatih in vodilnih moških največje laži. Prosimo, da nam vse take ljudi takoj naznanite z zanesljivimi pričami vred, ki bodo tudi pred sodiščem držale. Ravnotako javite tajništvu takoj vse očitke, ki jih nasprotniki razširjajo proti stranki, da jih bomo mogli takoj v časopisju zavrniti. Prosimo dalje, da nam o vsem volilnem gibanju stalno poročate.

Somišljeniki! Pogumno na delo! Zavedajte se, da ste pristaši najmočnejše stranke, ki vam hoče priboriti samoupravo Slovenije.

Kdo ima pravico voliti v državni zbor?

Pravico voliti poslance v ustavotvorni državni zbor imajo:

1. Samo moški (vse ženske so izključene).

2. Moški mora do tedaj, ko so se začeli sestavljati volilni imeniki, izpolniti 21. leto.

3. Mora biti državljani naše kraljevine SHS. Za naše državljane se smatrajo v Sloveniji vsi, ki so imeli do dne 1. decembra 1918 domovinsko pravico (pristojnost) v kaki občini Slovenije, pripadle Jugoslaviji.

4. Nemci in Madžari nimajo volilne pravice. Edino merodajna in pravična podlaga za ugotovitev kdo je Nemec ali Madžar in kdo Slovenec, je ljudsko štetje iz leta 1910.

5. Voliti sme, kdor je dotadaj, ko so se začeli sestavljati volilni imeniki, vsaj šest mesecev stalno nastanjen v občini.

6. Voliti ne smejo aktivni in neaktivni častniki in vojniki, ki služijo. Pač pa imajo volilno pravico vsi čni vojniki, ki doslužijo do 28. novembra, ko bodo volitve.

7. Volilne pravice nimajo vsi oni, ki so obsojeni zaradi hudodelstva, dokler trajajo pravne posledice, združene z obsodbo. Izvzeta so politična hudodelstva, storjena do ustanovitve kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dalje nimajo volilne pravice vsi oni, ki so obsojeni zaradi pregreške ali prestopka tatvine, poneverbe, goljufije, oduševstva ali beračenja, vlačugarstva, zvodništva, dokler ne minejo tri leta po prestani ali zastarani kazni.

8. Volilne pravice nimajo oni, ki prestajajo sodne kazni v ječi, ki so v prisilnih delavnicah, v konkurzu, pod skrbstvom (očetovsko oblastjo, varstvom ali kuratelom).

Pozor! Reklamacije.

Do 25. septembra so morali župani poslati volilne imenike na okrajno sodišče (za Štajersko v Maribor), ki jih vrne čez pet dni (krog 30. septembra). Nato morajo biti volilni imeniki skozi celih 8 dni (to je začetkom oktobra) razpoloženi pri občinskem uradu. Občinski urad mora isti dan, ko je volilni imenik razgrnjen, to objaviti z razglasom na občinski de-

ski in z razglasom v nedeljo po službi božji pred cerkvijo! V 8 dneh, ko je volilni imenik razpoložljiv, ima vsakdo pravico, da ga pregleda, prepiše in razglasi ter da zahteva bodisi zase, bodisi za druge, naj se popravi (reklamacija).

Vsak naš pristaša — volilec naj gre gledat ali je vpisan ali ne! Naši krajevni odbori Kmetске zveze naj v seji takoj prvi dan določijo nekoga, enega ali več, ki bodo volilni imenik prepišali, da morejo naši zaupniki skupno pregledati in preštudirati, ali so vsi naši opravičeni pristaši vpisani ali ne in ali ni vpisan kak nasprotnik, ki nima volilne pravice! Če kdo ni vpisan, naj gre takoj prve dni sam ali pa naš zaupnik zanj na občinski urad in tamkaj zahteva popravek. Zahteva je lahko pismena ali ustmena. Ustmeno zahtevo mora občinski urad vzeti na zapisnik. Zahtevi popravka se morajo priložiti dokazila, da je dotični res upravičen priti v volilni imenik. Za dokazila služijo polnoveljavne javne listine od župnijskih ali občinskih uradov, brez koleke. Župni, občinski in drugi uradi jih morajo dati brezplačno. Največ teh dokazil bo o starosti (od župnijskega urada), o šestmesečnem bivanju v občini (od občinskega urada). Ako občinski urad tekom 24 ur ne odgovori, je zaupanje, da je reklamacija zavrnjena. Tedaj imaš pravico, da se nanovo pritožiš neposredno na okrajno sodišče v Mariboru! (za štajersko volilno okrožje).

Naši pristaši naj posebno pazijo na nasprotnike, ki nimajo volilne pravice, če niso morda vpisani v volilni imenik! N. pr. o onih, ki so se leta 1910 vpisali kot Nemci, zahtevajte, da se izbrisejo! Pokazilo vam mora dati okrajno glavarstvo! Ravnotako izreklamirajte one nasprotnike, ki so obsojeni zaradi tatvine, poneverbe, goljufije, oduševstva, verižništva. Zlasti pazite na tiste, ki so obsojeni zaradi verižništva, ali ki so pod kuratelom ali v konkurzu!

Kako sestaviti reklamacije?

Obrazec I

za take, ki so izpuščeni iz volilnega imenika:
„Zupanstvo v Podpisani vlagam zoper tukajšnji volilni imenik za konstituanto sledečo reklamacijo.“

V volilnem imeniku je izpuščen Janez A., posestnik, delavec, kočar v . . . hiš, štev. . . , ako ravno ima volilno pravico na podlagi sledečih dejstev:

1. Je glasom rojstnega in krstnega lista pod 1. rojen dne . . . torej bil na dan razpisa volitve 21 let star;

2. Je glasom potrdila občinskega urada pod 2. državljani SHS;

3. Glasom potrdila občinskega urada pod 3. prebiva že od . . . v tej občini, tedaj več kot pol leta pred razpisom volitve.

Izrekam predlog, da se Janez A., bivaajoč v . . . hiš štev. . . , pravilno vpiše v volilni imenik.

V . . . dne
Podpis in natančen naslov reklamanta.“

Obrazec II.

za take nasprotnike, ki so vpisani v prvotni imenik, a po zakonu nimajo volilne pravice:

„Zupanstvo v Podpisani vlagam zoper tukajšnji volilni imenik za konstituanto sledečo reklamacijo.“

V volilnem imeniku je vpisan pod redno številko . . . kol volilec Jakob K., delavec, posestnik, kočar v . . .

Ta pa nima volilne pravice v tej občini, ker prebiva šele od 10. avgusta 1920 v občini in torej ob času volitvenega razpisa ni še 6 mesecev prebival v občini.

(Ali: Ta pa je od volilne pravice izključen, ker je bil lansko leto pri deželni sodnji v Ljubljani obsojen zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe i. t. d. Potrdilo. Ali: Ta pa je od volilne pravice izključen, ker je Nemec po rodu in plemenu, dokaz potrdilo občinskega urada (ali okrajnega glavarstva), da se je pri ljudskem štetju leta 1910 izjavil za nemški občevalni jezik. Potrdilo).

Izrekam predlog, da se imenovani Jakob K. izbrise iz volilnega imenika.

V . . . dne
Podpis in natančen naslov reklamanta.“

Reklamacije so kolka proste.

Politični ogled.

Jugoslavija. Naše narodno predstavništvo zopet zboruje od 28. t. m. Parlament se sedaj peča s pregledom mirovnih pogodb in z onimi krvaviimi dogodki na Hrvaškem, ko so se kmetje nasilno uprli popisu živine in vozov. O jadranskem vprašanju se boste pogajali Jugoslavija in Italija sredi oktobra. Od teh pogajanj nimamo veliko pričakovati. Madžari v Subotici so osnovali veliko zaroto, ki je dobivala denarno podporo iz Budimpešte in je imela cilj: povzročiti preobrat v Jugoslaviji. Naše oblasti so zaroto odkrile.

Italija. Poročali smo že o velikih delavskih nemirih, ki so divjali po vseh večjih mestih Italije. Delavstvo je zasedlo tvornice in razohesilo rdeče zastave. V Rimu so se začela po štirih tednih zasedanja tvornice od strani delavstva pogajanja med odposlanci delavstva, posestniki tvornic in vlado. Pri teh pogajanjih so se sporazumeli delavci in tovarnarji, ki so sprejeli zahteve delavcev. Delavci so zopet izrekli tvornice tovarnarjem in sneli rdeče zastave. Italija je sprejela v zbornici zakon o končnoveljavni

priklopitvi novopridobljenih krajev Italiji. Na Reki so se pojavili stitje slučaji kuge. Vsled tega je prekinila Jugoslavija vsak stik z okuženim mestom.

Rusko-poljska vojna. Poljska armada kljub mirovnim pogajanjem v Rigi še vedno napreduje glede prodiranja napram boljševiškim četam. Zadnje dni so zasedli Poljaki in Ukrajinci več večjih mest kakor: Grodno in Proskurov. General Wrangel je začel iz Krima luti boj proti boljševikom. Njegov konjeništv je prekorajilo Dnjeper in zasedlo več boljševiških mest v gubernijah: Poltava in Jekaterinoslav. V Rigi se vršijo mirovna pogajanja med Rusi in Poljaki. Premirje bo podpisano v teh dneh, premirje bo sledilo pa mir.

Irska. Na Irskem so izbruhnili zopet resni nemiri in izgredi. Sinfajnovci (stranka, ki zahteva neodvisnost Irske) napadajo razna skladišča, vojašnice in policijo. Angleškim oblastim pomagajo proti sinfajnovcem protestanti.

Za vzgled!

Na shodu Kmetске zveze v Šmartnu na Paki so nabrali naši pristaši za volilni sklad Kmetске zveze 419 K.

Kmetска zveza.

Naznanila.

Zborevanja Kmetске zveze. V nedeljo, dne 3. oktobra se vršijo ti-le shodi naše stranke: Porani maši pri Sv. Barbari v Slov. gor. in v Št. Jurju ob juž. žel. Nedeljo, 10. oktobra: Velik tabor pri Sv. Frančišku Ksaveriju za cel gornjegrajski okraj popoldne ob 1/23h; isti dan ob 11h popoldne v Razboru pri Zid. mostu. Manjše shode in shode zaupnikov smo naznanili krajevnim organizacijam.

Nevaštita pri Gornjemgradu. Kmetска zveza priredi pri nas v nedeljo, dne 10. oktobra porani maši političen shod, na katerem govori govornik iz Maribora. Somišljeniki in somišljenice pridite v velikem številu! — Isti dan popoldne gremo pristaši Kmetске zveze vsi na tabor k Sv. Frančišku Ksaveriju.

Somišljeniki Gornje Savijske doline! Zbor zaupnikov Kmetске zveze celega Gornjegrajskega okraja je pri svoji seji v Gornjemgradu sklenil sklicati za nedeljo 10. oktobra popoldne ob pol 3. uri veliki javen shod somišljenikov in somišljenic naše stranke pri Sv. Frančišku Ksaveriju. Shoda se naj udeležijo kolikor mogoče vsi naši iz vseh župnij celega gornjegrajskega okraja. Vse organizacije naše stranke v okraju, vsi zaupniki in vsak posameznik naj agitira za veliko udeležbo. Govorniki pridejo iz Maribora in Celja.

Poročila.

Cirkovce. Pri nas se je vršil zadnji ponedeljek, 27. t. m. zelo polšnoštevno obiskan zaupni sestanek KZ. Hvala in čast možem in mladeničem, ki so kljub utrujenosti in po težkem dnevnem delu prišli tako mnogobrojno na razgovor! Može, ki so se sestanka udeležili, so nam porok, da bodo misli, ki so jih slišali, prišle tudi med širše ljudstvo!

Shoda Kmetске zveze v Braslovčah in v Šmartnu na Paki sta se v nedeljo, 26. septembra obnesla zelo lepe. Zborevanju v Braslovčah je predsedoval kmet Avgust Marovt, shodu v Šmartnu pa kmet Steblovnik. Oba sta vodila zborevanje zelo spretno, kar znači, da so naši kmetски zaupniki že dobro izvežbani v političnem boju. V Braslovčah sta govorila še kmet Bošnjak in v imenu ženstva Marija Vodlak. Ustanovil se je ženski krajevni odbor Kmetске zveze, ki bo v volilnem boju s svojimi spretnimi močmi pripomogel, da bodo Braslovčje zopet po veliki večini v taboru Kmetске zveze. V Šmartnu sta govorila kmeta Irman in Steblovnik. Na obeh shodih so zborovalci z velikim navdušenjem sprejeli resolucije za pokrajinsko samoupravo Slovenije in razne važne gospodarske zahteve. Kot glavna govornika sta na obeh zborevanjih nastopila župan Krajnc ter tajnik in posestnik Žebot. Oba sta razvijala program K. Z.

Sv. Rupert nad Laškim je imel zadnje nedeljo 26. septembra krasno zborevanje Kmetске zveze. Ljudstvo je z odobravanjem poslušalo govornika in na koncu zborevanja sklenilo več resolucij. Najvažnejše zahteve so: Samouprava za Slovenijo, pravično izenačenje davkov, znižanje cen podplatov in usnju; izvoz naj prevzamejo država in zadruga, združene v Središnji zadrugi; zaradi pomanjkanja krme in prostora naj se dovoli klanje in prodaja telet že pred 8 tedni, vojniki, ki so služili že v bivši Avstriji, naj se pozovejo